

SAMORZĄDOWE KOLEGIUM ODWOŁAWCZE
w KATOWICACH
40-032 Katowice, ul. Henryka Dąbrowskiego 23
tel.: 32 255-27-75 fax: 32 251-86-72
e-mail: kancelaria@katowice.sko.gov.pl
REGON: 272357234 NIP: 9541886250 ESP ePUAP: /9gox88go1r/skrytka

SKO.OS.41.9/679/2023/14147/AK

Katowice, dnia 20 lipca 2023 r.

Postanowienie

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r., o samorządowych kolegiach odwoławczych (tj. Dz. U. z 2018 r. Poz. 570), art. 138 § 1 pkt. 1 w związku z art. 127 § 3 i art. 144 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r., Kodeks postępowania administracyjnego (tj.: Dz. U. z 2023r., poz.775, ze zm., dalej jako: „k.p.a.”)

po rozpatrzeniu wniosku P., zawartego w piśmie z dnia 16 czerwca 2023r., o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonego postanowieniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach z dnia 5 czerwca 2023r., Nr SKO.OS/41.9/493/2023/10685/KS, którym odmówiono wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta Miasta Rybnika znak: Ek-I.6220.1.2020 z 12 marca 2020 r. o umorzeniu postępowania w całości, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa linii napowietrznej 110 kV Studzienna – Polska Cerkiew”.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach w składzie:

Przewodnicząca składu orzekającego (spr)	- Anna Kajzerek-Dziwoki
Członek składu orzekającego	- Piotr Magiera
Członek składu orzekającego	- Beata Leszczyńska

na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 lipca 2023 r.

postanowiło

utrzymać w mocy postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach z dnia 5 czerwca 2023r., Nr SKO.OS/41.9/493/2023/10685/KS.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 5 czerwca 2023r., Nr SKO.OS/41.9/493/2023/10685/KS, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach po przeanalizowaniu wniosku P....., zawartego w piśmie z dnia 27 kwietnia 2023 r. o stwierdzenie nieważności decyzji Prezydenta Miasta Rybnika znak: Ek-I.6220.1.2020 z dnia 12 marca 2020 r. o umorzeniu postępowania w całości w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa linii napowietrznej 110 kV Studzienna – Polska Cerkiew”, odmówiło wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności ww. decyzji Prezydenta Miasta Rybnika znak: Ek-I.6220.1.2020 z dnia 12 marca 2020 r. Przedmiotowe postanowienie zostało doręczone Wnioskodawcy w dniu 12 czerwca 2023r.

Pismem z dnia 16 czerwca 2023 r., (data wpływu do Kolegium: 19 czerwca 2023r.) P. wystąpił do organu II instancji o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. postanowieniem Kolegium, kwestionując stanowisko organu II instancji zawarte

w uzasadnieniu wydanego przez ten organ postanowienia. Ww. wyjaśnił, że jest stroną w prowadzonym przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Raciborzu postępowaniu dotyczącym, cyt.: „nieprawidłowości przy budowie przedmiotowej linii wysokiego napięcia (...)”. P.wyjaśnił, że Jego działka o numerze zlokalizowana jest bezpośrednio pod samowolnie wybudowaną linią energetyczną oraz znajduje się w strefie jej oddziaływania. Na potwierdzenie ww. okoliczności załączono dokument pt. „Plan rozmieszczenia działek pod linią 110 kV w strefie oddziaływania linii”, opatrzony datą: 5 maja 2023r. Dodatkowo Ww. podniósł, w oparciu o brzmienie art. 28 k.p.a., że legitymację do udziału w sprawie można wywodzić także z innych gałęzi prawa, w tym przykładowo z prawa cywilnego, a także, że w przypadku wątpliwości co do legitymacji do udziału w charakterze strony należy te wątpliwości rozstrzygać na korzyść podmiotu domagającego się uznania go za stronę. W końcowej części wniosku podkreślono, że skoro Ww. posiada prawo do działki, to przysługuje Mu interes prawny, a co za tym idzie jest On stroną postępowania, a także skoro Ww. jest stroną w postępowaniu prowadzonym przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, Kolegium nie jest władne do ograniczania Jego prawa jako strony do żadnego obszaru związanego z postępowaniem, w tym również do zagadnień związanych z decyzją środowiskową, a w zasadzie jej brakiem.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach zważyło, co następuje:

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy został wniesiony z zachowaniem przepisanego prawem 7-dniowego terminu, liczonego od dnia doręczenia postanowienia (art. 127 § 3 w związku z art. 144 k.p.a.).

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, w zakresie podstawy prawnej decyzji, wskazuje co następuje.

Zgodnie z brzmieniem art. 61 § 1 k.p.a., postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Organ administracji publicznej może ze względu na szczególnie ważny interes strony wszcząć z urzędu postępowanie także w sprawie, w której przepis prawa wymaga wniosku strony. Organ obowiązany jest uzyskać na to zgodę strony w toku postępowania, a w razie nieuzyskania zgody - postępowanie umorzyć (§ 2). Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej (§ 3). Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony wniesione drogą elektroniczną jest dzień wprowadzenia żądania do systemu teleinformatycznego organu administracji publicznej (§ 3a). O wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie (§ 4).

Zgodnie z art. 61a § 1 k.p.a. gdy żądanie, o którym mowa w art. 61, zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. Na postanowienie, o którym mowa w § 1, służy zażalenie (§ 2).

Nieważność decyzji administracyjnej stwierdza organ administracji publicznej w sytuacji wystąpienia jednej z wad decyzji, enumeratywnie wymienionych w art. 156 k.p.a.

Przepis art 156 § 1 k.p.a. stanowi, że organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która: wydana została z naruszeniem przepisów o właściwości (pkt 1), wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa (pkt 2), dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną (pkt 3), została skierowana do osoby niebędącej stroną w sprawie (pkt 4), była niewykonalna w dniu jej wydania i jej niewykonalność ma charakter trwały (pkt 5), w razie jej wykonania wywołałby czyn zagrożony karą (pkt 6), zawiera wadę powodującą jej nieważność z mocy prawa (pkt 7). W myśl § 2 ww. artykułu nie stwierdza się nieważności decyzji z przyczyn wymienionych w punktach 1, 3, 4 i 7, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło dziesięć lat, a także gdy decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne.

Stosownie do art. 157 § 1 i § 2 k.p.a. właściwy do stwierdzenia nieważności decyzji w przypadkach wymienionych w art. 156 tego kodeksu jest organ wyższego stopnia, a gdy decyzja została wydana przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze – ten organ.

Postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. W myśl art. 158 § 1 k.p.a. rozstrzygnięcie w sprawie nieważności decyzji następuje w drodze decyzji.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach wskazuje, że zgodnie z brzmieniem art. 61 § 1 k.p.a. postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Identyczna zasada obowiązuje w postępowaniu nadzwyczajnym, jakim jest postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji, gdzie zgodnie z art. 157 § 2 k.p.a. postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Przy czym w myśl wprowadzonego do kodeksu postępowania administracyjnego z dniem 11 kwietnia 2011 r. - na mocy ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 6, poz. 18) - art. 61a § 1 k.p.a., gdy żądanie, o którym mowa w art. 61, zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. W powołanym art. 61a § 1 k.p.a. określone zostały zatem dwie przesłanki, które stoją na przeszkodzie wszczęciu postępowania. Pierwsza z nich obejmuje sytuację, w której żądanie wszczęcia postępowania pochodzi od podmiotu niebędącego stroną postępowania. Druga przesłanka określona w art. 61a § 1 k.p.a. odwołująca się do „innych uzasadnionych przyczyn” uniemożliwiających wszczęcie postępowania i dotyczy sytuacji, w których wszczęcie postępowania administracyjnego jest niemożliwe np. sprawa nie może być załatwiona przez organ administracji w formie decyzji z uwagi na brak ku temu przepisów prawa materialnego, które stanowiłyby podstawę orzekania albo sprzeciwiają się temu inne regulacje prawne (por. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 1 grudnia 2011r., sygn. akt: II SA/Sz 941/11, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 74 ust. 3a ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm., w brzmieniu na dzień wydania decyzji Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 12 marca 2020r.) stroną postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wnioskodawca oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę, z zastrzeżeniem art. 81 ust. 1. Przez obszar ten rozumie się:

- 1) przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu;
- 2) działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska, lub
- 3) działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem.

Nadmienić należy, że wyżej opisane zasady kształtowania kręgu stron będą miały zastosowanie również w postępowaniu nadzwyczajnym dotyczącym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – a takim jest postępowanie o stwierdzenie nieważności.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach po analizie akt sprawy stwierdza, że zaskarżone postanowienie z dnia 5 czerwca 2023 r., nr SKO.OS/41.9/493/2023/10685/KS, którym Kolegium odmówiło wskutek wniosku P.....,

wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta Miasta Rybnika znak: Ek-I.6220.1.2020 z dnia 12 marca 2020 r. o umorzeniu postępowania w całości, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa linii napowietrznej 110 kV Studzienna – Polska Cerkiew” - zasługuje na pozostawienie w obrocie prawnym.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach po otrzymaniu wniosku P....., w pierwszej kolejności przystąpiło do badania kwestii posiadania przez Ww. interesu prawnego legitymującego Go do żądania wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności ww. decyzji Prezydenta Miasta Rybnika w oparciu o brzmienie art. 28 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Z tego względu pismem z dnia 8 maja 2023r., Nr SKO.OS.41.9/493/2023/10685/KS, Kolegium wezwało Ww. do wykazania interesu prawnego do występowania w charakterze strony postępowania. W odpowiedzi na powyższe, P. udzielił wyjaśnień w sprawie i nadesłał korespondencję prowadzoną z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Raciborzu, notatki urzędowe sporządzone przez ten organ w związku z prowadzonymi kontrolami na ogródkach działkowych, kserokopię legitymacji członkowskiej z której wynika, że jest On członkiem Pracowniczego Ogrodu Działkowego im. Powstańców Śląskich w Raciborzu, a oznaczonego nr ..., a także kserokopię decyzji NrPowiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Raciborzu z dnia 19 września 2022r. w przedmiocie zobowiązania spółki Tauron Dystrybucja S.A. do rozbiórki sieci energetycznej wysokiego napięcia w rejonie ul. Opawskiej i Bogumińskiej w Raciborzu. Uzasadniając swój interes w sprawie P. wyjaśnił, iż posiada przymiot strony w postępowaniu prowadzonym przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Raciborzu w przedmiocie dot. budowy linii napowietrznej 110 kV Studzienna - Polska Cerekiew. P. Dudzik wywiódł, iż budowa nowej linii energetycznej, która negatywnie oddziałuje na sposób korzystania przez Ww. z Jego działki, narusza prawo dzierżawy tej działki daje Ww. prawo do podejmowania czynności prawnych, mających na celu ochronę interesu prawnego. Zdaniem Ww., cyt.: „(...) skoro posiadam prawo do działki, przysługuje mi interes prawny, a co za tym idzie jestem stroną postępowania, co zresztą potwierdził PINB w ww. dokumentach(...)”. W następstwie powyższego, postanowieniem z dnia 5 czerwca 2023r., Nr SKO.OS.41.9/493/2023/10685/KS Kolegium odmówiło wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta Miasta Rybnika znak: Ek-I.6220.1.2020 z 12 marca 2020 r. o umorzeniu postępowania w całości, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa linii napowietrznej 110 kV Studzienna – Polska Cerkiew”. W uzasadnieniu swojego stanowiska, Kolegium wyjaśniło, iż z akt sprawy nie wynika aby P..... był stroną postępowania organu I instancji zakończonego ww. decyzją Prezydenta Miasta Rybnika, a także nie wykazał - na gruncie postępowania z wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji organu I instancji, aby postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności ww. decyzji dotyczyło Jego interesu prawnego bądź też obowiązku. Powyższa okoliczność nie została wykazana w oparciu o przedkładane przez Pana dokumenty, w szczególności kserokopie akt postępowania prowadzonego przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Raciborzu. W ocenie Kolegium fakt, iż Panzostał uznany za stronę przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w postępowaniu w sprawie niezgodności przy budowie linii energetycznej nie czyni go stroną w postępowaniu dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Argumentacja Kolegium w powyższym względzie jest prawidłowa i zasługuje na uwzględnienie.

Kolegium wyjaśnia, że organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego wtedy, gdy spełnione są następujące

przesłanki: 1) żądanie wszczęcia postępowania zostało wniesione do organu administracji publicznej, 2) żądanie zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub postępowanie nie może być wszczęte z innych uzasadnionych przyczyn. Podobnie jak w przypadku odmowy wszczęcia postępowania w trybie zwykłym, tak i w trybie nadzwyczajnym stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej, postanowienie w sprawie odmowy wszczęcia postępowania powinno być wydane w razie zaistnienia przesłanek podmiotowych lub przedmiotowych uniemożliwiających przeprowadzenie postępowania. Przesłanką podmiotową negatywną dla wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności będzie brak legitymacji procesowej (formalnej) po stronie podmiotu żądającego stwierdzenia nieważności decyzji. Ma to miejsce wówczas, gdy podmiotowi składającemu podanie (żądanie, wniosek) nie służy przymiot strony postępowania, a więc nie posiada on interesu prawnego legitymującego go do żądania wszczęcia postępowania w określonej sprawie.

Wniesienie przez określony podmiot żądania wszczęcia postępowania administracyjnego, obliguje organ administracji publicznej (do którego podanie zostało wniesione) w pierwszej kolejności do dokonania oceny formalnej i procesowej wniesionego podania. Ocena formalna badania podania polega na sprawdzeniu, czy podanie odpowiada wymaganiom formalnym dla tego rodzaju pisma (art. 63 § 1 k.p.a.) Natomiast przez ocenę procesową, należy rozumieć stwierdzenie istnienia przesłanek koniecznych do wszczęcia postępowania (art. 1 pkt. 1 i art. 28 kodeksu postępowania administracyjnego), w tym także ustalenie zdolności organu do prowadzenia postępowania w tej sprawie i wydania stosownej decyzji (art. 19 kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 65 § 1 i art. 66 § 1 i 3 kodeksu postępowania administracyjnego). W sytuacji zatem, gdy żądanie w sprawie indywidualnej załatwianej w formie decyzji administracyjnej zostało wniesione do właściwego organu administracji publicznej, z mocy prawa jest on obowiązany podjąć czynności procesowe postępowania administracyjnego. Natomiast w przypadku negatywnej oceny złożonego podania (wniosku), a zwłaszcza w przypadku ustalenia, iż sprawa objęta treścią żądania nie jest sprawą administracyjną w rozumieniu art. 1 pkt 1 kodeksu postępowania administracyjnego, czy też pochodzi od podmiotu niebędącego stroną tegoż postępowania w rozumieniu art. 28 kodeksu postępowania administracyjnego, bądź gdy została skierowana do organu niewłaściwego, obowiązkiem organu administracji publicznej jest podjęcie stosownych czynności procesowych określonych w k.p.a.

Kolegium wskazuje, że zgodnie z brzmieniem art. 28 k.p.a., stroną postępowania administracyjnego jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo, kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Postępowanie administracyjne „dotyczy” interesu prawnego lub obowiązku określonego podmiotu w tym znaczeniu, że w jego wyniku wydaje się decyzję rozstrzygającą o prawach i obowiązkach tego podmiotu, lub też rozstrzygnięcie o prawach i obowiązkach jednego podmiotu wpływa na prawa i obowiązki innego podmiotu. „Interes prawny”, którego istnienie warunkuje przyznanie osobie przymiotu strony w określonej sprawie, powinien bezpośrednio dotyczyć sfery prawnej podmiotu. Brak bezpośredniości wpływu sprawy na sferę prawną osoby nie pozwala na uznanie jej za stronę (wyr. NSA z dnia 23 maja 1994 r., I SA 979/93, ONSA 1995, nr 1, poz. 50). Od tak pojmowanego interesu prawnego trzeba odróżnić interes faktyczny, to jest stan, w którym obywatel jest wprawdzie zainteresowany rozstrzygnięciem sprawy administracyjnej, nie może jednak tego zainteresowania poprzeć przepisami prawa powszechnie obowiązującego, mającego stanowić podstawę skutecznego żądania stosownych czynności organu administracji” (wyrok NSA z dnia 22 lutego 1984 r., I SA 1748/83). W orzecznictwie sądowym konsekwentnie przyjmuje się tezę, że ustalenie interesu prawnego osoby uczestniczącej w postępowaniu administracyjnym następuje ostatecznie w wyniku konkretyzacji właściwego przepisu prawa materialnego. W razie gdy w wyniku wykładni przepisów prawa ustalono w sprawie interes (obowiązek) prawny strony,

organ rozstrzyga sprawę merytorycznie (pozytywnie lub negatywnie). Podkreślenia wymaga, że o uznaniu danego podmiotu za stronę rozstrzyga przepis prawa materialnego (w niektórych przypadkach procesowego), organ zaś daje temu wyraz zawiadamiając podmioty, których interesów prawnych lub obowiązków dotyczy postępowanie, o istotnych czynnościach procesowych, zapewnia im czynny udział, doręcza rozstrzygnięcia informujące o przysługujących środkach zaskarżenia.

W sprawach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przepisami prawa materialnego, z których wywodzi się interes prawny jest przepis art. 74 ust. 3a ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (w brzmieniu obowiązującym na dzień wydania decyzji przez Prezydenta Miasta Rybnika), zgodnie z którym stroną postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wnioskodawca oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę, z zastrzeżeniem art. 81 ust. 1. Przez obszar ten rozumie się:

- 1) przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu;
- 2) działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska, lub
- 3) działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem.

Nadmienić należy, że wyżej opisane zasady kształtowania kręgu stron będą miały zastosowanie również w postępowaniu nadzwyczajnym dotyczącym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – a takim jest postępowanie o stwierdzenie nieważności

W oparciu o akta sprawy stwierdzić należy, że P....., wywodzi swój interes prawny jako strony postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach m.in. z faktu członkostwa w Pracowniczym Ogrodzie Działkowym im. Powstańców Śląskich w Raciborzu, aktualnie: Polski Związek Działkowców, Rodzinny Ogród Działkowy im. Powstańców Śląskich w Raciborzu i użytkownika działki wchodzącej w skład ww. ogrodu działkowego, a oznaczonej nr ... Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r o rodzinnych ogrodach działkowych (tj. Dz. U z 2021r., poz. 1073), ilekroć w ustawie jest mowa o rodzinnym ogrodzie działkowym - należy przez to rozumieć wydzielony obszar lub obszary przeznaczone na cele rodzinnych ogrodów działkowych, składające się z działek i terenu ogólnego, służące do wspólnego korzystania przez działkowców, wyposażone w infrastrukturę ogrodową. Polski Związek Działkowców ustanawiając na rzecz swojego członka użytkowanie części działki, wypełnia swoje zadania statutowe, ponieważ przekazuje korzystanie z określonej i fizycznie wyodrębnionej części nieruchomości w rodzinnym ogrodzie działkowym, jednakże uprawnienie to nie oznacza interesu prawnego użytkownika działki w postępowaniu administracyjnym. Okoliczności te świadczą wyłącznie o interesie faktycznym i nie dawały podstaw do wszczęcia na wniosek skarżącego kasacyjnie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji (tak m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 października 2021 r., sygn. akt II OSK 3724/18, LEX nr 3278838). Tylko przepis prawa materialnego stanowiący podstawę interesu prawnego stwarza dla określonego podmiotu legitymację procesową strony (zob. wyrok NSA z 10 lutego 2005 r. OSK 1012/04; z 20 września 2006 r. II OSK 837/05; z 11 stycznia 2008 r. II OSK 1828/06; z 12 maja 2011 r. I OSK 1043/10; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). Cechami interesu prawnego jest to, że jest on indywidualny, konkretny, aktualny, sprawdzalny obiektywnie, jego istnienie

znajduje potwierdzenie w okolicznościach faktycznych, będących przesłankami zastosowania przepisu prawa materialnego. Postępowanie administracyjne dotyczy interesu prawnego konkretnej osoby wówczas, gdy w tym postępowaniu wydaje się decyzję, która rozstrzyga o prawach i obowiązkach tej osoby lub rozstrzygnięcie o prawach i obowiązkach innego podmiotu wpływa na prawa i obowiązki tej osoby. Przymiot strony w postępowaniu administracyjnym ma osoba, której dotyczy bezpośrednio to postępowanie lub w którym może być wydane orzeczenie godzące w jej prawem chronione interesy poprzez ograniczenie lub uniemożliwienie korzystania z przysługujących jej praw. Interes prawny powinien wywodzić się z przepisu prawa powszechnie obowiązującego, a więc nie tylko z przepisów prawa administracyjnego (wyrok NSA z dnia 26 kwietnia 2021 r., I OSK 2558/20, LEX nr 3169094). P. nie wykazał na gruncie rozpatrywanej sprawy, aby przysługiwało mu prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, w szczególności do nieruchomości na której zlokalizowane są ogródki działkowe. Wykazał jedynie prawo do posiadania wyodrębnionej części nieruchomości w rodzinnym ogrodzie działkowym (tj. działki oznaczonej nr ..). Ww. nie przysługuje zatem status strony w postępowaniu w myśl art. 28 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3a ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Dodatkowo, Kolegium wskazuje, że w świetle postanowień Statutu Polskiego Związku Działkowców, który został uchwalony przez XII Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców w dniu 2 lipca 2015r, ze zmianami wprowadzonymi przez XIII Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców w dniu 9 grudnia 2017r., Polski Związek Działkowców, zwany: PZD jest ogólnopolskim stowarzyszeniem ogrodowym powołanym do zakładania i prowadzenia rodzinnych ogrodów działkowych oraz reprezentacji i obrony interesów swoich członków (§ 1 pkt. 1 ww. statutu). W myśl § 31 statutu, jednostkami organizacyjnymi PZD są: 1) rodzinne ogrody działkowe, jednostki terenowe, 3), jednostka krajowa. W myśl § 94 ust. 1 ww. statutu, jednostka terenowa PZD, zwana dalej okręgiem, działa na rzecz i w interesie członków Polskiego Związku Działkowców oraz Rodzinnych Ogrodów Działkowych na obszarze swego działania. Zgodnie z brzmieniem § 111 ust. 1 statutu, w zakresie swoich kompetencji określonych niniejszym statutem okręgowy zarząd samodzielnie reprezentuje PZD, w tym w sprawach sądowych, administracyjnych i podatkowych. W tym zakresie okręgowy zarząd może samodzielnie zaciągać zobowiązania majątkowe w imieniu PZD. W myśl ust. 3 ww. paragrafu, do składania oświadczeń woli w zakresie określonym w ust. 1 i 2 , w tym ustanawiania pełnomocników procesowych, konieczne jest współdziałanie:

- 1) prezesa okręgu z innym członkiem okręgowego zarządu albo,
- 2) wiceprezesa (pierwszego wiceprezesa) okręgu ze skarbnikiem albo sekretarzem okręgu.

Z treści ww. statutu PZD wynika zatem, że jest to ogólnopolskie stowarzyszenie ogrodowe, powołane do zakładania i prowadzenia rodzinnych ogrodów działkowych oraz reprezentacji i obrony interesów swoich członków, które działa na podstawie przywołanej już wcześniej ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach i Statutu PZD. Rodzinny ogród działkowy (ROD), jest podstawową jednostką organizacyjną PZD (§ 53 Statutu) i jego organami są; walne zebranie (konferencja delegatów), zarząd, komisja rewizyjna (§ 56 i nast. Statutu). Zarząd ROD prowadzi sprawy ROD i reprezentuje PZD, w tym prowadzi sprawy ROD polegające na realizacji zadań koniecznych do zapewnienia bieżącego funkcjonowania ROD (sprawy zwykłego zarządu), a w szczególności realizuje obowiązki wynikające z prawa powszechnie obowiązującego (§ 69 i 72 Statutu). W wyroku Wojewódzkiego Sądu

Administracyjnego w Olsztynie z dnia 4 lutego 2020 r. (sygn. akt II SA/Ol 1013/19, Lex nr 2847997), sąd ten podkreślił, cyt.: „(...) Stroną postępowania administracyjnego w sprawach Polskiego Związku Działkowców (PZD) w ujęciu unormowań k.p.a., uregulowań ustawy Prawo o stowarzyszeniach oraz statutu jest Polski Związek Działkowców.(...)”.

Nie zasługują w rozpatrywanym przypadku na uwzględnienie także pozostałe zarzuty zawarte we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, tj. w szczególności argumentacja Wnioskodawcy, iż w przypadku wątpliwości co do legitymacji do udziału w charakterze strony należy te wątpliwości rozstrzygać na korzyść podmiotu domagającego się uznania go za stronę. Na gruncie rozpatrywanej sprawy takie wątpliwości nie wystąpiły. Z akt sprawy wynika w sposób jednoznaczny, że Wnioskodawcy nie przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę, lecz wyłącznie jest On posiadaczem wydzielonego ogródka działkowego (oznaczonego nr 26), zlokalizowanego na terenie nieruchomości której posiadaczem jest Polski Związek Działkowców.

Także okoliczność, że Wnioskodawca jest stroną w postępowaniu prowadzonym przez organy nadzoru budowlanego nie stanowi podstawy do uznania Wnioskodawcy za stronę w postępowaniu dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przepisy prawa budowlanego w sposób odmienny niż na gruncie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, określają jakim podmiotom i z jakich względów przysługuje status strony w prowadzonym postępowaniu. Brak z tego powodu podstaw do uwzględnienia zarzutu strony w tym względzie. Z uwagi na powyższe zasadnym jest utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia w całości na podstawie art. 138 § 1 pkt. 1 w związku z art. 144 k.p.a.

Odnosząc się z kolei do treści wniosku strony o ponowne rozpatrzenie sprawy, Kolegium stwierdza, że nie podzieliło ww. argumentów, o czym Kolegium wyjaśniło w uzasadnieniu przedmiotowej decyzji. Działanie Kolegium w tym względzie było prawidłowe.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji. Postanowienie niniejsze jest ostateczne.

Na niniejsze postanowienie, każdemu, kto ma w tym interes prawny, służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia. Wymogi formalne skargi określają art. 46, 47, art. 57 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 259).

Wniesienie skargi na niniejsze postanowienie wymaga uiszczenia **wpisu stałego w wysokości 100 zł.**

Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych albo przyznanie jej prawa pomocy, obejmującego zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata lub radcy prawnego. Zasady przyznawania prawa pomocy oraz skutki przyznania określają art. 243 – 262 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 259).

CZŁONEK
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego
w Katowicach

Anna Kajzerek-Dziwoki
/na oryginale właściwy podpis/

CZŁONEK
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego
w Katowicach

Piotr Magiera
/na oryginale właściwy podpis/

CZŁONEK
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego
w Katowicach

Beata Leszczyńska
/na oryginale właściwy podpis/

Otrzymują:

1. P..... – adres w aktach sprawy
2. P..... – pełnomocnik spółki Tauron Dystrybucja S.A.
adres do doręczeń: Eltel Networks Energetyka S.A., Gutkowo 81d, 11 – 041 Olsztyn,
3. Pozostałe strony postępowania w trybie art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego,
4. Prezydent Miasta Rybnika, ul. Bolesława Chrobrego 2, 44 – 200 Rybnik,
5. Aa